

Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim

Žďárec u Skutče 8, 539 73 Skuteč

Plán výchovy a péče v Dětské skupině při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče

Vypracovala Mgr. Kateřina Odstrčilová

ředitelka ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče

Žďárec u Skutče, 1. 7. 2026

1. Plán výchovy a péče

Plán výchovy a péče stanovuje základní požadavky a podmínky, za nichž je poskytována služba péče o dítě v Dětské skupině při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče. Péče a výchova v dětské skupině probíhá v úzké spolupráci s rodiči dětí. Ve vztahu mezi pečujícími osobami a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Činnost v Dětské skupině při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče si klade za cíl rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti. Snažíme se připravit děti do života a položit základy celoživotnímu vzdělávání dětí podle jejich možností, zájmů a potřeb.

Péče o dítě v Dětské skupině při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče zahrnuje všechny složky výchovy (rozumovou, pracovní, mravní, estetickou a tělesnou).

2. Zásady výchovy a péče

Výchovná a pečující činnost v Dětské skupině při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče

- respektuje individuální a věkové zvláštnosti dětí

Dětská skupina maximálně podporuje rozvoj potenciálu jednotlivých dětí. Péče a výchova dětí se přizpůsobuje jejich vývojovým, fyziologickým, poznávacím, sociálním a emocionálním potřebám a přispívá k odhalení specifických potřeb dětí v oblasti výchovné i vzdělávací.

- doplňuje rodinnou výchovu, respektuje interkulturní zvláštnosti

Péče a výchova probíhá v úzké spolupráci s rodiči dětí. Mezi pečujícími osobami a rodiči je oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

- napomáhá socializaci dětí ve skupině vrstevníků (začlenění dětí do kolektivu a vytváření kamarádských vztahů)

Dětská skupina představuje pro děti bezpečné a radostné prostředí, v němž se děti začleňují do kolektivu a učí se komunikovat a spolupracovat.

- rozvíjí etické a morální hodnoty dětí

Dětská skupina klade velký důraz na to, aby si děti přirozeným způsobem vybudovaly vnitřní systém společenských hodnot, osobnostních postojů a základních pravidel chování ve společnosti.

- rozvíjí praktické dovednosti a hygienické návyky

V dětské skupině se děti učí samostatnosti a osvojují si návyky, které jsou důležité pro jejich bezpečnost a zdraví. Děti jsou nenásilnou formou vedeny k zodpovědnosti a povinnostem, učí se rozpoznávat nebezpečné situace.

- napomáhá nenásilnou formou osvojovat si zásady zdravého životního stylu a pozitivního přístupu k pohybu

Dětská skupina vede děti ke zdravému životnímu stylu. Do programu dětí jsou zařazovány aktivity, které posilují pohybový aparát dětí a zároveň je učí dodržovat pravidla, jednat fair play a spolupracovat v týmu.

- napomáhá k vytváření pozitivního vztahu k přírodě

Dětská skupina učí děti lásce k přírodě. Děti si osvojují úctu k životu, pocit sounáležitosti k prostředí, v němž žijí, učí se chovat ekologicky.

- činí denní program dětí pestrým

Dětská skupina poskytuje dostatek podnětů k aktivnímu učení a rozvoji osobnosti dětí a tím napomáhá získávání vědomostí a rozvoji poznávacích schopností, smyslového vnímání, volných vlastností a také řečových a komunikačních dovedností.

- ponechává prostor pro volnou hru a maximálně podporuje rozvojový potenciál dětí

V dětské skupině klademe důraz na vyvážené zastoupení řízených a volných činností. Ponecháváme dětem čas, kdy má dítě možnost zkoumat svět bez rušivých zásahů a plnit úkoly, které si samo vymyslelo. Volnou hru považujeme za důležitý prostředek pro rozvoj inteligence dětí a jejich fantazie, díky němuž si děti osvojují schopnost zabavit se samy.

- se přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, poznávacím, sociálním a emocionálním potřebám dětí

- napomáhá k osvojování bezpečného chování a poskytuje informace o možných nebezpečích

- přispívá k odhalení specifických potřeb dětí v oblasti výchovné i vzdělávací

- napomáhá rozvoji kooperace mezi dětmi a spontánnímu učení

- napomáhá rozvoji řečových a komunikačních dovedností

- napomáhá k osvojení představivosti časové posloupnosti

3. Obsah výchovné činnosti

Výchovná činnost tvoří zejména tyto oblasti:

- biologická oblast (dítě a jeho tělo – lidské tělo)
- sociálně-kulturní oblast (dítě a společnost – co lidé dělají – profese, sport, kultura)
- psychologická oblast (dítě a jeho psychika)
- environmentální oblast (dítě a svět – příroda kolem nás, živý i neživý svět kolem nás)
- život v ročních obdobích
- cestování (dopravní prostředky, kontinenty)

4. Aktivity v dětské skupině

Aktivity provozované v dětské skupině, jejichž prostřednictvím je naplňován obsah výchovné činnosti, lze členit na:

• pohybové aktivity

- rozvoj jemné a hrubé motoriky a fyzického vývoje dítěte,
- rozvoj správného růstu,
- podpora fyzické zdatnosti a obratnosti,
- rozvoj sebe obslužných dovedností,
- samostatnosti i spolupráce,
- zdravých návyků a vytváření fyzické pohody,

• hudební aktivity

- rozvoj sluchového vnímání a slovní zásoby,
- osvojování písní,
- koordinace pohybu podle hudby,
- využití hudby k osvojování sociálních rolí,
- seznamování s uměleckými díly,

• výtvarné a rukodělné aktivity

- rozvoj fantazie, představivosti a kreativity,
- rozvoj jemné motoriky a výtvarných dovedností,
- seznamování s uměleckými díly,
- osvojování si okolní skutečnosti výtvarnou formou,
- osvojování práce s materiály,

- seznámení se s výtvarnými technikami,
- rozvoj dovednosti vyjádřit prostřednictvím výtvarné techniky své pocity, zážitky atd.

• **aktivity k rozvoji jazykových schopností dětí**

- osvojení jazykových schopností na základě řečových a rytmických cvičení,
- rozvoj schopnosti vyprávět, konverzovat ve skupině a vést rozhovory,
- rozvoj slovní zásoby a osvojení si pravidel neverbální komunikace,
- slovní hádanky, poslech pohádek a příběhů,

• **rozvoj rozumových a poznávacích schopností**

- rozvoj kompletního pohledu na svět,
- rozvoj jazykových a matematických schopností,
- rozvoj matematické představivosti,
- osvojení poznatků z přírodních, společenských a technických věd,
- rozvoj činností směřujících k ochraně zdraví, osobního bezpečí a k prevenci úrazů,

• **aktivity k rozvoji citového a mravního vývoje**

- budování přiměřeného sebevědomí,
- učení se projevovat své city a ovládat své emoce,
- dodržování základních pravidel chování,

• **aktivity k rozvoji estetického vnímání**

- rozvoj estetického citu ke svému okolí,
- seznámení se s některými uměleckými díly,
- vnímání krásy mimo umělecká díla,
- učení se vnímat umělecké a kulturní podněty,

Plán výchovy a péče je prováděn formou:

- pohybových cvičení,
- manipulačních činností,
- smyslových a psychomotorických her,
- hudebně pohybových činností,
- grafických činností, činností směřujících k ochraně zdraví a osobního bezpečí,
- relaxačních činností,
- činností k prevenci úrazů,
- řečových a rytmických cvičení,
- slovních hádanek,
- skupinové konverzace,
- diskuzí a rozhovorů,
- práce s knihou (čtení, prohlížení),
- přednesu, zpěvu, vyprávění, poslechem pohádek a příběhů, interpretací zážitků,
- přímým pozorováním,
- manipulací s předměty a různými materiály,
- námětových her,
- smyslových her,
- činností k vytváření pojmů,
- cvičení organizačních dovedností,
- her na posilování volných vlastností,
- cvičení na projevování citů,
- výletů do okolí,
- činností na poznávání lidských vlastností,
- estetických a tvůrčích aktivit,
- neverbálních komunikačních aktivit,
- činností ve skupinách,
- sociálních a interaktivních her,
- aktivit podporujících sblížování dětí, formou přípravy a realizace společných zábav a slavností,
- činností přibližujících svět kultury,
- činností k získávání orientace v okolí,
- poučení o možných nebezpečných situacích a způsobech, jak se chránit atd.

Oblasti se v rámci celého roku prolínají, vycházejí z potřeb dětí, věku dětí a jejich rozvojových možností.

5. Tematický celek Dětské skupiny při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče

Měsíc	Tematický celek
Leden	Rok v přírodě – Zima, zimní sporty
Únor	Já a moje vlastnosti Domácí zvířata
Březen	Rok v přírodě – jaro a Velikonoce, tvorba velikonočních ozdob Mláděta
Duben	Ve městě a na vesnici – kde bydlím Lidské tělo
Květen	Doprava a dopravní prostředky
Červen	Rok v přírodě – léto, letní sporty Moje rodina
Červenec	Zeměkoule Vesmír Ochrana přírody
Srpen	Exotická zvířata Ovoce a zelenina
Září	Povolání – máma a táta v práci
Říjen	Rok v přírodě – podzim, sběr surovin a přírodní tvorba
Listopad	Barvy a číslice Kniha, film a divadlo
Prosinec	Vánoce – koledy, vánoční tvoření, čekání na Ježíška

Leden–únor

Na začátku tohoto bloku s dětmi naposledy zavzpomínáme na vánoční svátky, povíme si jaké děti dostaly dárky a jaké zvyky mají jednotlivé rodiny. Připomeneme si, jak probíhaly oslavy Nového roku.

V průběhu tohoto tematického bloku se zaměříme na téma Zima. Řekneme si, jak se střídají roční období a jak probíhá zima v naší zemi. Děti jsou vedeny k uvědomění si, jak zima působí na lidské tělo (rozdíl teplo a chlad) a jak se v zimě oblékáme. Povíme si o zimních sportech a zimních radovánkách.

Dále se zaměříme na osobnost dětí, charakteristiku sebe sama, uvědomování si vlastních emocí.

V tomto bloku si děti rovněž rozvinou své znalosti o domácích zvířatech.

Po absolvování tohoto bloku by děti měly umět:

- pojmenovat současné roční období a charakterizovat ho,
- znát zimní počasí, které se v zimě objevuje,
- znát, jaké oblečení se nosí v zimě,
- znát zimní sporty,
- představit se,
- pojmenovat kdo jsem,
- znalost základních lidských vlastností,
- pojmenovat domácí zvířata a charakterizovat je.

Březen–duben

Během tohoto tematického bloku se zaměříme na téma Jaro a Velikonoce. Věnujeme pozornost jarní přírodě, která se probouzí. Učíme se pojmenovávat rostliny a mláďata. Věnovat se budeme rovněž Velikonocím a tradicím s nimi spojenými. Děti se seznámí také s tradicemi spojenými s vyháněním zimy. V tomto bloku se děti seznámí se zahradnickými pracemi a vyzkouší si je v praxi.

Zaměříme také pozornost na lidské tělo, kde se děti naučí, kde v lidském těle nacházíme některé orgány, budeme si povídat o smyslech, hrát hry na rozvoj sluchu a hmatu.

Budeme si povídat o rozdílech mezi městem a vesnicí. Zaměříme se na to, kde děti bydlí.

Po absolvování tohoto bloku by děti měly umět:

- pojmenovat současné roční období a charakterizovat ho,
- vysvětlit, co jsou Velikonoce a jaké tradice se k nim váží,
- říct alespoň jednu básničku spojenou s probíranými tématy,
- vyjmenovat zvířata a jejich mláďata,
- vyjmenovat rozdíly mezi klukem a holkou,
- rozeznávat jednotlivé části lidského těla,
- znát základní rozdíly mezi městem a vesnicí,
- umět popsat, kde bydlí.

Květen–červen

V tomto bloku se budeme zabývat dopravou. Děti se budou učit bezpečnému chování v ulicích, zejména při přecházení přes silnici. Děti si rozvinou slovní zásobu týkající se dopravy a dopravních prostředků.

Tento tematický blok si rovněž klade za cíl, aby si děti uvědomily obsah pojmu rodina. Děti si zopakují označení jednotlivých členů rodiny. Vysvětlíme dětem, co je Den matek a oslavíme s nimi Mezinárodní den dětí.

Zároveň se zaměříme na téma Léto. Povíme si, jaké počasí je pro léto typické, jak se léto projevuje v přírodě a proč je pro nás důležité sluníčko a voda. Děti si osvojí, jak se v létě oblékáme. Zabývat se budeme rovněž povídáním o letních sportech a o tom, co je to dovolená.

Po absolvování tohoto bloku by děti měly umět:

- znát dopravní prostředky,
- umět popsat rozdíly mezi letadlem, lodí a automobilem,
- umět popsat, jak se přechází přes přechod se signalizačním zařízením i bez něho,
- pojmenovat členy rodiny a jejich úlohu v rodině,
- pojmenovat současné roční období a charakterizovat ho,
- popsat přírodu v tomto ročním období.

Červenec–srpen

V tomto tematickém bloku seznámíme děti s tím, jak vypadá naše zeměkoule a jací lidé a zvířata v jejích jednotlivých částech žijí. Zaměříme se také na téma vesmír. Povíme si o tom, proč je třeba chránit přírodu a jak k tomu můžeme přispět.

Na aktuálně dozrávajícím ovoci a zelenině si zopakujeme názvy těchto plodin a seznámíme děti se způsobem jejich pěstování.

Po absolvování tohoto bloku by děti měly:

- mít povědomí o jiných částech světa (světadílech) a lidech, zvířatech a rostlinách, které se na nich vyskytují,
- mít povědomí o vesmíru (umět vysvětlit, co to je vesmír),
- znát názvy některých exotických zvířat a umět je charakterizovat (zvířata v ZOO),
- umět názvy základních druhů ovoce a zeleniny.

Září–říjen

V tomto bloku se naučíme pojmenovat počasí na podzim. Budeme pozorovat změny v přírodě a vyzkoušíme si i pouštění draků. Popovídáme si o podzimním počasí a děti se seznámí s tím, jak se do tohoto počasí oblékáme. Zopakujeme si, zásady bezpečnosti venku. Aktivitu zaměříme na poznávání přírody na podzim, pozorování změn v přírodě. Pozornost věnujeme tvarům – listy a jejich barvy. Pozorování, co dělají zvířátka na podzim, jak si shánějí potravu před příchodem zimy.

Učíme se základní povolání, se kterými se děti mohly setkat. Co dělají moji rodiče? Vysvětlujeme si důvody chození do práce a význam peněz. Rozdíl práce a odpočinek, co můžeme s rodiči dělat, když nejsou v práci a já ve školce.

Na konci tohoto bloku by děti měly:

- pojmenovat podzimní počasí a změny v přírodě,
- osvojit si základní pojmy spojené s počasím,
- pojmenovat některá lesní zvířata a charakterizovat je,
- vyjmenovat základní barvy a tvary,
- porozumět důležitosti chodit do práce,
- umět pojmenovat některé druhy profesí,
- možnosti využití volného času s rodiči.

Listopad–prosinec

V tomto tematickém bloku věnujeme pozornost číslicím a barvám. Budeme se učit poznat čísla od 0 do 10, číselnou řadu a pravolevou orientaci. Dále se budeme věnovat znalosti barev a možnosti jejich míchání a využití různých výtvarných technik.

Věnovat se budeme pojmům kniha, film a divadlo. Vyjmenujeme si rozdíly mezi nimi, poznáváme prostor, kde se s jednotlivými médii můžeme setkat. Učíme se chovat na veřejnosti, zopakujeme bezpečnost na ulici.

Pozornost zaměříme na nastávající příchod zimy, první sníh a změny v přírodě. Významnou roli bude hrát příprava na Vánoce a příchod Mikuláše, výroba vánočních dekorací, podpora vztahu k českým tradicím a tradičnímu pojetí Vánoc. Aktivity zaměřené na jemnou motoriku formou pečení a vyrábění vánočních ozdob. Rozvíjíme spolupráci dítěte s rodičem pomocí vánočního pečení. Zdůrazňujeme důležitost, když děti pomáhají rodičům.

Na konci tohoto bloku by děti měly:

- vyjmenovat číslice od 0 do 10,
- rozpoznat pravou a levou stranu,
- poznat barvy,
- vyjmenovat druhy médií,
- znát základy společenského chování,
- pojmenovat současné roční období a charakterizovat ho,
- umět píšeť se zimní tematikou,
- pojmenovat, co jsou Vánoce a jaké tradice se k nim vážou,
- vědět, kdo je Mikuláš a proč za dětmi chodí,
- chápat jejich pomoc rodičům.

Denní režim Dětské skupiny při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče je stanoven s ohledem na individuální potřeby dětí a jejich věk. Střídá se volná hra dětí, řízená činnost a doba odpočinku. Do denního programu v dětské skupině zařazujeme pobyt dětí na čerstvém vzduchu v maximálním rozsahu, který je možný s ohledem na aktuální roční období a počasí. Pravidelný denní režim v dětské skupině je doplňován mimořádnými akcemi, jako jsou výlety, exkurze, návštěvy kulturních a sportovních akcí apod.

Denní režim dětské skupiny:

Organizace dne v dětské skupině (denní režim):

- **7:00 – 8:15** – příchod dětí, volná hra, nabídnuté činnosti
- **8:15 – 8:30** – ranní protažení, cvičení a hygiena (mytí rukou)
- **8:30 – 9:00** – dopolední svačina
- **9:15 – 10:00** – ranní kruh, činnosti dle Plánu výchovy a péče v Dětské skupině při ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče (vzdělávací program, zpívání, pohybové aktivity úměrné věku)
- **10:00 – 11:30** – pobyt venku, venkovní aktivity a hry
- **11:30 – 12:00** – oběd, hygiena, příprava do postýlek
- **12:00 – 14:00** – odpočinek, relaxace, poslech a čtení pohádek
- **14:00 – 14:15** – mytí rukou, odpolední svačina
- **14:15 – 15:30** – volná hra, pobyt venku, odchod dětí

6. Závěrečná ustanovení

Plán výchovy a péče je v platnosti od 17. 8. 2026.

Plán výchovy a péče zpracovala a za jeho plnění odpovídá Mgr. Kateřina Odstrčilová, vedoucí dětské skupiny, ředitelka školy.

Ve Žďárci u Skutče dne 10. 8. 2026

.....

ředitelka školy